

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับทิศทางและแผนงาน
โครงการ Convergence of Digital Health Platforms and Health Information Systems (HIS)
Implementation in Thailand (ConvergeDH) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕

วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ กองยุทธศาสตร์และ
แผนงาน ชั้น ๔ อาคาร ๖ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผ่านโปรแกรม Zoom

อนุกรรมการที่เข้าร่วมประชุม

๑. นพ.โสภณ เมฆธน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธานอนุกรรมการ
๒. รศ. ดร. นพ.วรรษา เปาอินทร์ สมาคมเวชสารสนเทศไทย	อนุกรรมการ
๓. ดร. นพ.สุริศเมธ มหาศิริมงคล กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๔. รศ. ดร. วรณฤดี อีสรานุวัฒน์ชัย โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๕. นางเดือนเพ็ญ โยเฮือง หัวหน้ากลุ่มดิจิทัลสุขภาพ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖. ภญ.พิรญาณ์ สายชล สำนักพัฒนามาตรฐานระบบข้อมูลสุขภาพไทย	เลขานุการ

อนุกรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๗. นพ.ธงชัย เลิศวิไลรัตนพงศ์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	รองประธานอนุกรรมการ
๘. นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ที่ปรึกษา
๙. ผศ. พญ.ปฐมพร ศิริประภาศิริ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๐. ศ. นพ.ปิยะมิตร ศรีธรา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๑๑. นพ.ปรีดา แต่อารักษ์ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๒. คุณสุภาพันธุ์ บุนนาค ผู้แทนผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	อนุกรรมการ
๑๓. ศ. ดร. พัฒนศักดิ์ มงคลวัฒน์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ

๑๔. ศ. ดร.ไพศาล มุณีสว่าง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	อนุกรรมการ
๑๕. นพ.อนันต์ กนกศิลป์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๖. รศ. ดร.ธีรณี อจลากุล สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ ภาครัฐ	อนุกรรมการ
๑๗. นายศักดิ์ศิลป์ ตูลาธร ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑๘. พญ.ลลิตยา กองคำ ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๙. นาวาอากาศเอกอมร ชมเชย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๐. นพ.ไพท สิมห์คำ กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒๑. คุณอารีย์ ม่วงสุขเจริญ ผู้แทนสำนักงานผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๒. คุณรัตนา วรปัสสุ ผู้แทนศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์	อนุกรรมการ
๒๓. คุณนงนุช ตันติธรรม กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจร กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒๔. ดร.พสุ สิริสาลี ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๕. ดร.ศิริศักดิ์ เทพาคำ ผู้แทนศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (TCELS)	อนุกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ดร.นัยนา สหเวชชภัณฑ์	ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
๒. นพ.รัฐ ปัญญวัฒน์	สำนักพัฒนามาตรฐานระบบข้อมูลสุขภาพไทย
๓. ดร.มะลิวัลย์ ยืนยงสุวรรณ	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔. นางจุฑาธิป วิวัฒนาพันธ์	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๕. คุณกนกวรรณ มาป้อง	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๖. Saudamini Dabak	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๗. Dr.Dimple Butani	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๘. มานิต สิทธิมาตร	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๙. แพรวา กุศลัตถนาม	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๐. ปภาดา ราษฎร์อน	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๑. เบญจมาพร เอี่ยมสกุล	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๒. ธนายุต เศรษฐนิโสภณ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๓. ภิชารีย์ ฤกษ์ฉายวงศ์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๔. จิราธร สุตะวงศ์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๕. ณัฐชยา ฤทธิศิริกุล	มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
๑๖. สิริธร ไข่มิตรชัยวัฒน์	มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
๑๗. กอบลาภ ฉันทพงษ์	เจ้าหน้าที่แปลภาษา

อนุกรรมการที่ไม่เข้าร่วมประชุม (เนื่องจากติดภารกิจอื่น)

๑. ดร. นพ.จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒. นพ.พงศธร พอกเพิ่มดี สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓. ดร. นพ.ปิยะ หาญวรวงศ์ชัย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๔. ดร. นพ.บุญชัย กิจสนาโยธิน สำนักพัฒนามาตรฐานระบบข้อมูลสุขภาพไทย	อนุกรรมการ
๕. ดร.ศักดิ์ เสกขุนทด ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ

.....

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น. โดยมี นพ.โสภณ เมฆธน เป็นประธาน

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

นพ.โสภณ เมฆธน ประธานอนุกรรมการกล่าวต้อนรับและเปิดการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับทิศทางและแผนงาน โครงการ ConvergeDH ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ และแจ้งที่ประชุมให้ทราบถึงที่มาของการประชุมในครั้งนี้ ซึ่งสืบเนื่องมาจากการประชุมครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานความคืบหน้าในส่วนงานของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ กระทรวงสาธารณสุข ในโครงการ Big Rock ด้านที่ ๑ (EID) แผนกิจกรรมการขับเคลื่อนกลยุทธ์ในแผนงาน Big Rock ด้านที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร และการอนุมัติงบประมาณจากทางคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ให้งานด้านปฐมภูมิในโครงการโทรเวชกรรม (Telemedicine) รวมถึงรายงานความคืบหน้าของแผนงานในส่วนงานของกระทรวงสาธารณสุข ในการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนแผนงานด้านสุขภาพ

ดิจิทัล (Digital Health) โดยวัตถุประสงค์ของการประชุมในครั้งนี้ เพื่อติดตามผล นำเสนอรายละเอียดกิจกรรม และผู้ที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือคณะทำงานในแต่ละแผนงานทั้ง ๕ แผนงานภายใต้โครงการ ConvergeDH

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับทิศทางและแผนงาน โครงการ ConvergeDH ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วเสร็จและได้ส่งร่างฯ ไปยังผู้เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณาความครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์ โดยฉบับสมบูรณ์นั้นได้ถูกแจ้งเวียนให้คณะกรรมการฯ เพื่อทราบแล้วเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบและรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องแจ้งที่ประชุมเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมในช่วงกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- **Webinar 2: Artificial Intelligence (AI) in Health and the Quest to Empower our Health Systems จัดขึ้นในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕** มีการเชิญวิทยากรจากทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ ดังนี้ รศ.ดร.วรพันธ์ คุ้มสกุลนิรันดร์ จากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล นพ.ไพศาล ร่วมวิบูลย์สุข จากโรงพยาบาลราชวิถี Dr. Jasper Tromp จาก National University Singapore, Saw Swee Hock School of Public Health, Singapore และ Assist. Prof. Dr. Leesa Lin จาก London School of Hygiene & Tropical Medicine มาร่วมกันนำเสนอและอภิปรายกรณีศึกษาการใช้ AI ในระบบสาธารณสุขในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงมีการแบ่งปันความรู้ด้าน AI และอภิปรายถึงปัญหา อุปสรรคและความท้าทายของการนำ AI มาใช้ในระบบสาธารณสุขที่ควรนำมาพิจารณาในอนาคตต่อไป โดย Webinar นี้มีผู้เข้าร่วมรับฟังเสวนาจำนวน ๘๙ คนจากหลายประเทศและภาคส่วน เช่น หน่วยงานด้านสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคการศึกษาและเทคโนโลยี และมี ดร.ปรัชญา บุญขวัญ จากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) เป็นผู้ดำเนินรายการ
- **การเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือก้าวต่อไปของการปฏิรูปประเทศ Big Rock 1 : Health Security Ending Pandemic through Innovation (EPI) ในวันที่ ๓- ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕** ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความก้าวหน้าของแผนงานใน Big Rock 1 : Health Security Ending Pandemic through Innovation (EPI) และร่วมกันปรึกษาหารือว่าจะมีแผนงานในส่วนไหนที่ทางฝ่ายโครงการ ConvergeDH สามารถช่วยสนับสนุนการทำงานได้

- **การจัดประชุม Stakeholder Consultation อย่างไม่เป็นทางการ** โดยเป็นการจัดประชุมระหว่าง HITAP และ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย โดยมีการจัดประชุม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นการจัดประชุมระหว่าง HITAP และ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันหารือและอภิปรายเกี่ยวกับแผนงานใน Focus Area 4 : นโยบาย Open data ในประเทศไทย และครั้งที่ ๒ เป็นการจัดประชุมร่วมกับ พญ.ปฐมพร ศิริประภาศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อปรึกษาหารือแผนงานใน Focus Area 5 : โทรเวชกรรม (Telemedicine) ว่าจะสามารถช่วยขับเคลื่อนแผนงานของ กสทช. ได้อย่างไร
- **การจัดประชุม HTAsiaLINK : Conference bringing regional and global partners on HTA in Thailand ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕** โดยรูปแบบการสัมมนาจะเกี่ยวข้องกับโลกหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รวมถึงด้านสุขภาพดิจิทัล (Digital Health) (Theme: “The Role of HTA in the New Normal: Driving the post-COVID health system through evidence-informed decisions”) โดยภายในงานจะมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญในระดับเอเชียและระดับโลกที่มีความเชี่ยวชาญในหัวข้อประเภทรักษา มาร่วมกันนำเสนอและอภิปราย รวมถึงให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา

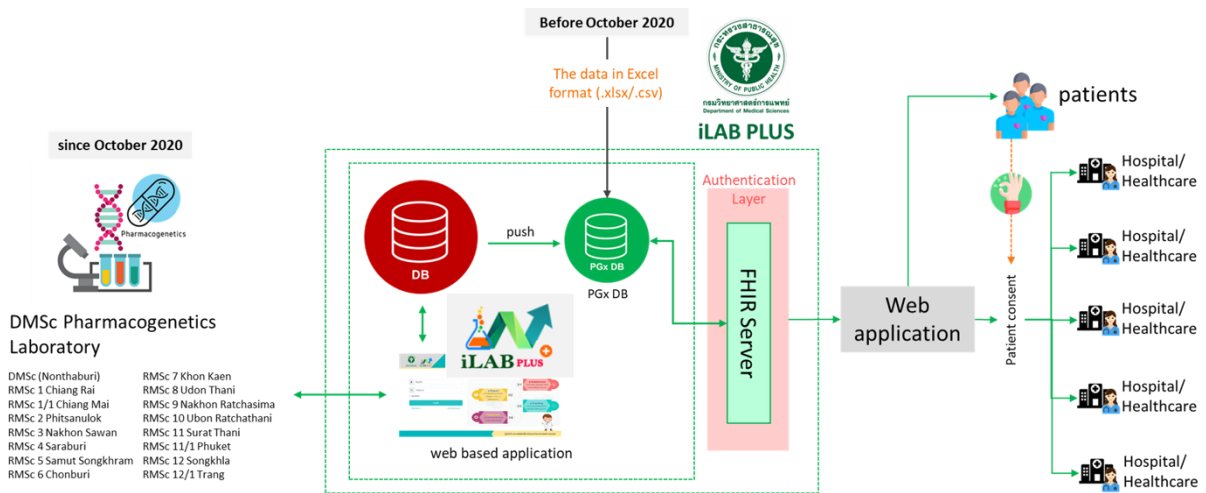
๓.๑ รายละเอียดแผนงานปี ๒๕๖๕

แผนงานที่ ๒ **การจัดทำมาตรฐานข้อมูลเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Standards and interoperability of datasets)** นำเสนอโดย ดร. นพ.สุรคเมธ มหาศิริมงคล

การพัฒนามาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับการตรวจทางเภสัชพันธุศาสตร์

การส่งข้อมูลเมื่อต้องการส่งตัวผู้ป่วยหรือการดำเนินการต่างๆ ระหว่างโรงพยาบาลยังคงใช้ระบบเอกสาร หรือในกรณีที่ผู้ป่วยรายเดิมเข้ารับรักษาหลายโรงพยาบาล ก็ยังต้องมีการซักประวัติและเริ่มการตรวจใหม่ทุกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ระบบสารสนเทศสุขภาพหรือคำศัพท์ที่แตกต่างกันของแต่ละสถานพยาบาล เพื่อให้ข้อมูลสุขภาพของผู้ป่วยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Personal Health Records: PHRs) สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสถานพยาบาลได้ จำเป็นต้องจัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ปัจจุบัน ห้องปฏิบัติการตรวจทางเภสัชพันธุศาสตร์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ในการส่งต่อข้อมูลการตรวจทางเภสัชพันธุศาสตร์ของผู้ป่วยผ่านการดึงข้อมูลโดยโทรศัพท์ของผู้ป่วย โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กำลังทำงานร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล มุณีสว่าง โดยเบื้องต้น เริ่มดำเนินการสร้างอัลกอริทึมสำหรับการเตรียมข้อมูล (Data cleaning) พัฒนามาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางเภสัชพันธุศาสตร์ และออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเพื่อแชร์ข้อมูลทางเภสัชพันธุศาสตร์ ผ่านมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ออกแบบ ซึ่งสามารถพัฒนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเภสัชพันธุศาสตร์ของโรคอื่นๆ ได้ต่อไปในอนาคต โครงการคาดว่าจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2566

แผนงานที่ ๓ Landscape of health data management and data sharing with data protection in Thailand นำเสนอโดย ดร. นพ.สุรศักดิ์ เมธ มหาศิริมงคล

ยังไม่มีความก้าวหน้า

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ในวาระนี้ มีการนำเสนอรายละเอียดแผนงานของปี ๒๕๖๕ ในแผนงานที่ ๑, ๔ และ ๕ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ

๔.๑ รายละเอียดแผนงานปี ๒๕๖๕

แผนงานที่ ๑ Landscape analysis ของ Digital Health และ Health Information System (HIS)
นำเสนอโดย ญญ.พิชญาน์ สายชล

ในปีที่ ๑ การดำเนินงานตามแผนงานที่ ๑ มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ (Landscape analysis) โดยจากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยควรสร้างกลไกการกำกับดูแลสุขภาพดิจิทัล (Digital health) ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพดิจิทัลของประเทศ รวมถึงพัฒนาสถาปัตยกรรมข้อมูลสุขภาพแห่งชาติ (National health information architecture) และมาตรฐานข้อมูล นอกจากนี้ควรตระหนักถึงกฎหมายเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และกฎหมายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เกี่ยวกับการจัดการและแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันข้อมูลด้านสุขภาพ

นอกจากนี้ ทีมวิจัยได้เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาแผนกิจกรรมการจัด Convergence Workshop โดยเบื้องต้นทีมวิจัยกำหนดวันจัด Convergence Workshop ในวันเสาร์และอาทิตย์ที่ ๒๖-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งตั้งหัวข้อสาระสำคัญเป็นเรื่อง โทรเวช (telemedicine) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะด้านโทรเวชให้

เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย รวมถึงข้อสรุปด้านโครงสร้างพื้นฐานและแผนการดำเนินงานโทรเวชในประเทศไทย โดยทางทีมวิจัยประสานงานกับ Mr. Jai Ganesh Udayasankaran (Governing Committee, Asia eHealth Informationa Network (AeHIN)) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน Telemedicine ระดับนานาชาติ

แผนงานที่ ๔ Open data policy for research and policy support in Thailand

นำเสนอโดย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) และ Health Intervention and Technology Assessment Program (HITAP)

การดำเนินงานตามแผนงานที่ ๔ มีความก้าวหน้าของแผนงาน ดังนี้

- ๑) ดำเนินการขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยสำนักพัฒนาการคุ้มครองการวิจัยในมนุษย์ (สคม.)
- ๒) ร่างรายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการสัมภาษณ์ สํารวจแบบสอบถามออนไลน์ และเข้าร่วมเป็นสมาชิกใน Community of Practice (CoP)
- ๓) ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับข้อมูลสุขภาพแบบเปิด (Open data for health) โดยมีสืบค้นเกี่ยวกับกรณีศึกษาข้อมูลแบบเปิด, กฎหมายว่าด้วยข้อมูลแบบเปิด, E-health เป็นต้น
- ๔) ร่างขอบเขตงาน (Terms of reference) สำหรับการก่อตั้ง Community of Practice (CoP)
- ๕) ร่างแนวคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักและแบบสอบถามออนไลน์

ทั้งนี้ ทีมผู้วิจัยเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) และตัวอย่างแนวคำถามสัมภาษณ์และแบบสอบถามออนไลน์

แผนงานที่ ๕ Virtual hospital and telemedicine in Thailand

นำโดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และ HITAP

เนื่องจากทางทีมวิจัย HITAP ได้ทำการศึกษาภูมิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับโทรเวชกรรม (Telemedicine) พบว่ามีภูมิทัศน์ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก มีโอกาสในการใช้งานที่หลากหลาย และอาจนำมาสู่แผนงานที่ซับซ้อนได้ ทางทีมวิจัยจึงมีการเปลี่ยนจุดประสงค์ของแผนงานที่ ๕ ภายในปีที่ ๑ และ ๒ เพื่อให้สอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมายที่ทางคณะทำงาน กสทช. มุ่งหวังไว้คือ เพื่อลดช่องว่างในการใช้การสื่อสารทางไกลโดยใช้เทคโนโลยี (Telecommunication) และเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการสื่อสารทางไกลโดยใช้เทคโนโลยีของประชาชนชาวไทย โดยในปีที่ ๑ และ ๒ แผนงานที่ ๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อนิยามและกำหนดขอบเขตของโทรเวชกรรมหรือในรูปแบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเข้าใจสถานการณ์และพัฒนาการของโทรเวชกรรมผ่านการทบทวนวรรณกรรมที่สังเคราะห์จากประสบการณ์การใช้งานโทรเวชกรรมในต่างประเทศ อีกทั้งแนะนำแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ในระดับนานาชาติในการพัฒนาและปรับปรุงโทรเวชกรรมในประเทศไทย รวมถึงเพื่อพัฒนาและแนะนำกรอบการติดตามและประเมินผล (M&E Framework) สำหรับการให้บริการโทรเวชกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาบริการด้านโทรเวชกรรมอยู่ตลอดเวลา

สำหรับเหตุผลที่ต้องนิยามคำจำกัดความของคำว่า โทรเวชกรรม รวมถึงคำในรูปแบบต่างๆ ที่อยู่ในระบบสุขภาพดิจิทัล (Digital health) เนื่องจากคำว่าระบบสุขภาพดิจิทัลนั้นมีความหมายที่กว้างและครอบคลุมรูปแบบต่างๆ ไว้มากมาย เช่น mobile health (mHealth), electronic health (eHealth), telehealth

และ telemedicine ซึ่งมักมีการใช้คำสลับกัน ทำให้เกิดความสับสนด้านการสื่อสาร อีกทั้งยังทำให้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาวิจัยในการประเมินผลการทำงานและยากต่อการทบทวนวรรณกรรม รวมถึงอาจทำให้เกิดปัญหาด้านการเบิกจ่ายในอนาคตได้

มติที่ประชุม

แผนงานที่ ๑ *Landscape of digital health and health information systems (HIS) in Thailand*
 คณะอนุกรรมการรับทราบความคืบหน้า โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) พิจารณาเพิ่มภาคเอกชน หากใช้ชื่อว่า Thailand stakeholders หรือหากต้องการเจาะจงแค่ภาครัฐ ควรเปลี่ยนชื่อให้ชัดเจนเป็น Thailand public sectors
- ๒) พิจารณาเพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพของผู้ป่วยระหว่างหน่วยงานในระบบสุขภาพ เพื่อการดูแลผู้ป่วยและการจัดการระบบสุขภาพ (Health information exchange) และ Digital ID
- ๓) พิจารณาหัวข้อ Telemedicine เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการศึกษาเพื่อเจาะลึกประเด็นต่างๆ เพิ่มเติม เช่น การปกครองของข้อมูล (Data governance) และการแบ่งปันข้อมูล (Data sharing)

แผนงานที่ ๔

Open Data policy

คณะอนุกรรมการรับทราบความคืบหน้า โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) พิจารณาการเพิ่มผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data controllers) ในกลุ่มผู้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก
- ๒) พิจารณากรณีศึกษาของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในชุดข้อมูลประเมินค่าไทรอยฮอโมนส์ของเด็กที่มีนโยบายจะนำไปใช้เป็นข้อมูลแบบเปิด โดยสามารถประสานงาน นพ.สุรศักดิ์ มหาศิริมงคล เพื่อการสัมภาษณ์เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓) พิจารณากรณีศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากการจราจร (RTI) โดยสามารถประสานงานกับ คุณณนงุช ตันติธรรม เพื่อการสัมภาษณ์เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๔) เสนอแนะให้พิจารณากรณีศึกษาระบบบริการปฐมภูมิ (Primary care units) ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล
- ๕) พิจารณามติต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลแบบเปิด เช่น เกณฑ์หรือขั้นตอนการแชร์ข้อมูลแบบปลอดภัย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เช่น PDPA) รวมถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

แผนงานที่ ๕

Telemedicine

คณะอนุกรรมการรับทราบความคืบหน้า โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) เสนอแนะให้ขอบเขตของการศึกษาการให้บริการเสริมด้าน Telemedicine ควรมีขอบเขตและมุมมองที่เพิ่มเติมขึ้นจากการศึกษาเฉพาะการให้บริการในโรงพยาบาลภาครัฐ เนื่องจากในสังคมไทยปัจจุบัน Telemedicine มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายและมีความล้ำสมัยเป็นอย่างมาก ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะในโรงพยาบาล โดยเฉพาะด้านเอกชนที่มีการเปิดให้บริการ Telemedicine เข้าถึงประชาชนทั่วไปแล้วโดยที่ผู้ให้บริการนั้นไม่ได้เป็นโรงพยาบาล รวมถึงมีการยกตัวอย่างโรงพยาบาลภาคเอกชนที่มีการเปิดใช้ Telemedicine สำหรับการให้บริการผู้ป่วยต่างชาติในหลายๆ ประเทศโดยที่ผู้ป่วยนั้นไม่ต้องเดินทางมารักษาที่ไทย

- ๒) เสนอว่าในปีแรกของการวิจัยเรื่อง Telemedicine เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้นในปีแรกควรมีการจัดทำ White paper ให้แล้วเสร็จ และในปีถัดไป ควรมีการสรุปผลดี ผลเสียของ Telemedicine ในมิติต่างๆ เช่น กลไกการทำงานต่างๆ การควบคุมในเรื่องการติดตามผู้ใช้บริการ รวมถึงผลที่จะเกิดขึ้นในบริบทของประเทศไทย
- ๓) แนะนำว่าในการใช้งานจริงของ Telemedicine ต้องการโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่ใช้ในการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ รวมถึงต้องมีการระบุเครื่องมือทางการแพทย์และการให้บริการต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในบริการของ Telemedicine เพื่อให้เกิด Personal Health Record (PHRs) ซึ่งในปัจจุบันยังเป็นปัญหาว่าสิ่งเหล่านี้ยังไม่มีการจัดการที่เป็นมาตรฐานร่วมกัน น่าจะต้องมีหน่วยงานที่เป็นตัวกลางในการจัดการข้อมูลเหล่านี้ และแหล่งที่มาของข้อมูลในการทำ Telemedicine นั้นจะต้องมีผู้รับรอง ดังนั้นการทำ Digital signature จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการจัดทำบริการ Telemedicine
- ๔) เสนอว่าในเรื่องการ Implementation ของ Telemedicine ควรกำหนดขอบเขตให้แคบลงและชัดเจนว่าจะนำไปใช้ในด้านอะไร ควรให้ความสำคัญในเรื่องของ Service model ว่าจะนำ Telemedicine ไปใช้กับ Service model อะไรบ้าง ใครเป็นผู้ให้บริการ และจะมีการวัดผลอย่างไร มีการยกตัวอย่างเช่น ในญี่ปุ่นมีการนำ Telemedicine ไปใช้ในผู้ป่วย Stroke เพื่อติดตามระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล อัตราการเสียชีวิต อัตราการเข้าถึงบริการ ซึ่งสามารถทำให้ประเมินผลและลดอัตราต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ๕) พิจารณาให้คำนึงถึงเรื่อง Business model ให้ระบบบริการ Telemedicine สามารถอยู่อย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีที่มีมูลค่าสูง
- ๖) พิจารณาเพิ่มเติมเรื่อง Health Digital ID โดยใช้แอปพลิเคชันพร้อมหรือแอปพลิเคชันอื่นที่ทางสธ.เห็นชอบ เพื่อให้ทิศทางการทำงานด้าน Health digital ID มีความสอดคล้องกันและไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านนี้ เช่น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA)
- ๗) เสนอว่าควรเพิ่มการศึกษา Case studies ที่มีการใช้ Telemedicine อยู่แล้วในประเทศไทย เช่น ในโรงพยาบาลน่าน โรงพยาบาลภูมิพล โรงพยาบาลแพร่ โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และนำมาสรุปเป็นบทเรียน เพื่อให้ได้มุมมองเพิ่มขึ้นจากการใช้งานจริง
- ๘) เสนอว่าให้พิจารณา Telemedicine ในบริบทต่างๆ เช่น การลดต้นทุน การเพิ่มการเข้าถึงการบริการ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขที่เป็นไปได้สำหรับ Pain Points ของการเข้าถึงการบริการและการให้บริการ Telemedicine ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

นัดหมายการประชุมครั้งถัดไป ให้มีการจัดประชุมเพื่อติดตามความคืบหน้าในอีก ๓ เดือนข้างหน้า

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

เบญจมาพร เอี่ยมสกุล
ปภาดา ราญอรอน
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ดร. นพ.สุรค์เมธ มหาศิริมงคล
รศ. ดร.วรรณฤดี อิศรานุวัฒน์ชัย
ผู้ตรวจรายงานการประชุม